

TISKOVÁ ZPRÁVA č. 207/22

V Lucemburku dne 19. prosince 2022

Při příležitosti svého 70. výročí udělil Soudní dvůr několika svým budovám nová jména

Dotyčné budovy ponesou od nyní jména Comenius, Montesquieu, Rocca a Themis na počest hodnot chráněných Soudním dvorem a Tribunálem

Věže Soudního dvora A, B, C se od nyní jmenují Comenius, Montesquieu a Rocca.

Soudní dvůr Evropské unie se při příležitosti svého 70. výročí rozhodl oficiálně udělit nová jména zbývajícím částem svého komplexu budov, které byly dosud označeny písmeny. Věže A, B, C a vedlejší budova C od nyní ponesou jména Comenius, Montesquieu, Rocca a Thémis.

Od svého přestěhování na začátku 70. let na Kirchberské návrší (Lucemburk) prošel Soudní dvůr několika rozšířeními. Tato rozšíření byla způsobena postupným přistupováním nových členských států k Evropské unii a vytvořením – v roce 1989 – druhého soudu, Tribunálu, který je nyní složen ze dvou soudců za každý členský stát.

K prvnímu slavnostnímu otevření budovy Soudního dvora – budovy původního Paláce – došlo v roce 1973. Od té doby došlo k několika rozšířením připojením tří prvních přístaveb v 80. a 90. letech, poté Prstence, Galerie a věží A a B v roce 2008. Pátá přístavba, věž C, doplnila architektonický soubor v roce 2019, což umožnilo všem zaměstnancům orgánu pracovat na jednom a téže místě. V roce 1990 byla vedlejší budova Paláce A pojmenována **Erasmus** po člověku označovaném za prvního Evropana, jenž přispěl ke sjednocení kultur na základě humanistických ideálů. V roce 1992 dostala vedlejší budova B jméno **Thomas More** s cílem vzdát hold památce tohoto velkého evropského humanisty, jakož i integritě a síle jeho přesvědčení tvář v tvář jakémukoliv porušování svobody.

Soudní dvůr nyní pokračuje v pojmenovávání svých budov s odkazem na hodnoty, které zastává jak ve své judikatuře, tak šíře jako evropský orgán. Podle předsedy Soudního dvora Evropské unie Koena Lenaertse „mají vybraná jména za cíl vzdát hold dějinám Evropy, respektive justice. Chtěli jsme také vybrat osobnosti, které patřily k prvním zastáncům hodnot chráněných judikaturou Soudního dvora a Tribunálu, jako jsou demokracie a právní stát, respekt k rozmanitosti včetně mnohojazyčnosti, rovný přístup ke znalostem a obecněji rovné příležitosti a sociální spravedlnost.“

Věž A ponese jméno **Comenius**. Filozof a pedagog Jan Amos Komenský, latinsky „Comenius“ (1592–1670), byl prvním zastáncem všeobecného vzdělávání. Byl přesvědčený, že společenský vzestup by měl být výsledkem vzdělání, a nikoliv narození, a bojoval za rovnost příležitostí a výuku pro všechny bez ohledu na bohatství, náboženství nebo pohlaví. Komenský, prezentovaný jako otec moderního vzdělávání, rovněž způsobil převrat v metodách výuky jazyků, zejména latiny, jazyka vědění, který si tak mohl osvojit co největší počet lidí. Jeho učebnice, přeložené zhruba do patnácti jazyků, byly po více než století nejpoužívanějšími školními učebnicemi v Evropě, což přispělo k šíření mnohojazyčnosti jako klíče k vědění.

Soudní dvůr Evropské unie tím, že projevuje úctu Komenskému, jenž cestoval po Evropě, aby prosazoval otevřenější a rovnoprávnější výuku jazyků, vyzdvihuje hodnoty mnohojazyčnosti a vzdává hold těm, kteří den co den přispívají k obraně evropského jazykového bohatství.

Jméno **Montesquieu** bylo uděleno **věži B**. Charles-Louis de Secondat de la Brède, baron de Montesquieu (1689–1755), byl právník, soudce a spisovatel. Je znám zejména pro své dílo *O duchu zákonů*, které vydal v roce 1748 po několika letech strávených na cestách po Evropě, během nichž studoval politické systémy, ekonomii, klima, dějiny a zvyky zemí, ve kterých pobýval. Montesquieu, považovaný z tohoto důvodu za jednoho z prvních právních komparatistů i za předchůdce moderní sociologie, prosazoval nové uspořádání státní moci založené na její dělbě a nezávislosti jednotlivých jejích složek za účelem zajištění jejich rovnováhy. Položil tak základy zásady dělby moci, která se dodnes považuje za základ každé demokracie.

Soudní dvůr Evropské unie volbou jména člověka, jehož myšlenky přispěly k vytvoření zásady nezávislosti justice, připomíná hodnoty, společné členským státům, které definují samotnou identitu Unie jakožto autonomního právního řádu.

Věž C se od nynějška jmenuje **Rocca**. Giustina Rocca je považována za první právničku v dějinách. Její jméno se zapsalo do dějin díky rozhodčímu nálezu ze dne 8. dubna 1500 ve sporu, jehož řešení jí bylo svěřeno. U soudu benátského guvernéra v Trani vynesla svůj nálezný v lidovém jazyce – a nikoli v latině, jak bylo tehdy běžné – aby mu rozuměla veřejnost přítomná jeho vyhlášení. Následně vyzvala neúspěšnou stranu, aby jí zaplatila obvyklou odměnu, a tedy v době, kdy ženy neměly přístup k výuce či výkonu právnícké profese, vyjádřila přání, aby se s ní zacházelo stejně jako s muži, kteří se těmto výsadám těšili.

Soudní dvůr Evropské unie pojmenováním své nejvyšší věže po Giustině Rocce připomněl, nakolik mu záleží na zajištění dostupnosti práva a spravedlnosti všem, a v souladu se svou judikaturou znovu potvrdil aktivní přístup ve prospěch rovnosti příležitostí.

Nakonec **vedlejší budova C** dostane jméno **Themis**. Dcera boha nebes Úrana a bohyně země Gaii, je v řecké mytologii považována za bohyni spravedlnosti. Jako manželka a rádkyně Dia sedí po jeho pravici a přispívá k udržování zavedeného pořádku. Jako alegorie imanentní spravedlnosti je Thémis obvykle zobrazována s atributy vah a meče, někdy také se zavázanýma očima na znamení nestrannosti. Váhy, které symbolizují společenský řád, rovnováhu a harmonii, jsou protipólem meče, jenž představuje rozsudek a autoritu soudní moci a díky dvojitému ostří čepele, jež může dopadnout na obě strany, zajišťuje vykonatelnost jejích rozhodnutí. Thémis se tak stala univerzálním obrazem spravedlnosti. Volba jména Thémis odráží rozhodnutí prvních členů Soudního dvora, kteří se v roce 1952 na základě svých společných kulturních tradic rozhodli zahrnout do loga soudního orgánu Evropského společenství uhlí a oceli (ESUO) Thémidiny váhy a meč.

Vedlejší budova C, postavena v roce 1992, je sídlem Tribunálu a od nynějška nese jméno Thémis.

V různých částech komplexu budov byly osazeny pamětní desky, aby se veřejnost mohla seznámit se skutečnostmi, které vedly k volbě těchto jmen. Byly odhaleny za přítomnosti zaměstnanců orgánu během ceremonie zahájené projevem předsedy Soudního dvora Koenem Lenaertsem.

Neoficiální dokument pro potřeby sdělovacích prostředků, který nezavazuje Soudní dvůr.

Kontaktní osoba pro tisk: Balázs Lehóczki ☎(+352) 4303 5499

Zůstaňte ve spojení!

